

บทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาลในภาคใต้

นายอำนวย ชิคชู

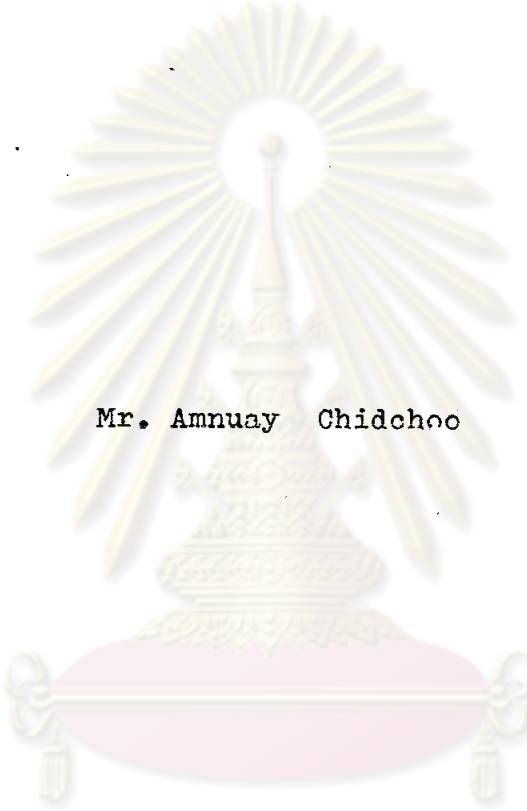
006593

ศูนย์วิทยพัทยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๒

ROLES OF DISTRICT OFFICERS IN RURAL ELEMENTARY
EDUCATION ADMINISTRATION IN SOUTHERN REGION

Mr. Amnuay Chidchoo

คุณย์วิทยทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิชาใหม่
บทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาคม
ในภาคใต้

โดย นาย อำนวย วิชาญ

ภาควิชา บริหารการศึกษา

- อาจารย์ที่ปรึกษา
- ๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุศลย์
 - ๒. อาจารย์ ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

นพพงษ์ นพพงษ์

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิมฐ์ นพพงษ์)

คณะกรรมการสอนวิชาใหม่

อ.อภัย บุญประเสริฐ
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภัย บุญประเสริฐ)

นพพงษ์ บุญจิตราคุศลย์
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุศลย์)

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

ณัฐนิภา คุปรัตน์
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารการศึกษาประจำภาคระดับอำเภอ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ จำนวนทั้งสิ้น ๓๖ คน ซึ่งประกอบด้วย นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษา โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง มีนายอำเภอ ๑๖ คน ศึกษาธิการอำเภอ ๑๖ คน และหัวหน้าหมวดการศึกษา ๑๖ คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบทดสอบ ๑ ชุด แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนตัว ตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประจำภาค และตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด.

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามที่ได้รับจากประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน ๓๖ ฉบับ ได้รับคืน ๒๓๖ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๑๒ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

๑. ผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพของนายอำเภอในภาคใต้ พบว่า นายอำเภอส่วนใหญ่มีวุฒิระดับปริญญาตรี มีอายุมาก รับราชการนาน และระยะเวลาดำรงตำแหน่งนายอำเภอต่ำกว่า ๖ ปี

๒. จากการวิจัยบทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประจำภาค ทั้ง ๖ ประการ ตามแนวคิดของกลุ่มนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษา ปรากฏว่า เกี่ยวกับการวินิจฉัยสั่งการ ประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า นายอำเภอมีบทบาทมาก

สำหรับการบริหารงานบุคคลและการบริหารการเงิน ตามความคิดเห็นของประชากร โดยส่วนรวมเห็นว่า นายอำเภอมีบทบาทมาก ตรงกับความ
 คิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษา แต่กลุ่มศึกษานิกรอำเภอเห็น
 ว่า นายอำเภอมีบทบาทน้อย

ส่วนเรื่องการวางแผนงาน การบริหารงานวิชาการ และการติดตาม
 และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของประชากร โดยส่วนรวม เห็นว่า
 นายอำเภอมีบทบาทน้อย ซึ่งตรงกับความเห็นของกลุ่มศึกษานิกรอำเภอ และหัวหน้า
 หมวดการศึกษา แต่กลุ่มนายอำเภอเห็นว่า นายอำเภอมีบทบาทมาก

๓. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารการศึกษาประชาบาลของนายอำเภอ
 พบว่า นายอำเภอมีงานอื่นมาก ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะให้ความสนใจในการบริหาร
 การศึกษา การบริหารการศึกษาประชาบาลยังไม่มีภาระกระจายอำนาจอย่างแท้จริง
 อำนาจส่วนใหญ่เป็นของส่วนกลาง ยังไม่มีแผนการบริหารงานบุคคล ทำให้เกิดปัญหา
 ด้านการจัดอัตรากำลัง มีงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ หมวดการศึกษาไม่มีอำนาจ
 หน้าที่บริหารการเงินอันเป็นงบประมาณของตนเอง หมวดการศึกษายังไม่มีมาตรการ
 ในการติดตามและประเมินผลงาน นอกจากนั้นยังขาดการวางแผนการศึกษา ขาด
 บุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถและมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ขาดการประสาน
 งานด้านวิชาการ และขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title : Roles of District Officers in Rural Elementary
Education Administration in Southern Region
Name : Mr. Amnuay Chidchoo
Thesis Advisor : Assistant Professor Noppons Bunyajitradulya
Dr. Natnipa Cooperat
Department : Educational Administration
Academic Year : 1978

ABSTRACT

The objectives of the study :

1. To study the roles of District Officers in Elementary Education Administration, especially in the areas of educational planning; decision making; personnel administration; academic administration; financial administration; and the follow-up and evaluation of job performance, by comparing the opinions of District Officers, District Education Officers and the District Education Section Chiefs.
2. To study the various obstacles and problems arising in the educational administration tasks of the District Officers in the Southern Region.

Research procedures :

1. The total population in this study included 306 persons who are concerned with the administration of district elementary education in the Southern Region of Thailand, including 102 District Officers, 102 District Education Officers, and 102 District Education Section Chiefs.

2. The instrument used in this study was a questionnaires consisting of three parts : a checklist, a rating scale, and open-ended questions covering the six areas mentioned above.

3. A total of 306 questionnaires were distributed by mail. Of these, 236 copies, or 77.12 percent, were returned. The data were then analysed by the use of percentages, arithmetic means, and standard deviations.

Findings and conclusion :

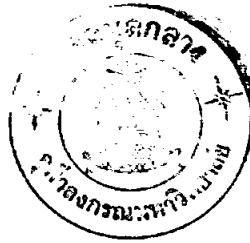
1. For the most part, the District Officers in the Southern Region of Thailand have obtained bachelor's degrees, are middle-aged, have many years in government service, and have less than six years on duty as District Officers.

2. Regarding the roles of District Officers in elementary education administration in Southern Region, it was found that the District Officers major role in decision making.

With regard to personnel administration and financial affairs, the total population believe that the District Officers have a major role. But, on a group basis, the District Education Officers believe that District Officers have minor roles in such tasks.

Regarding the tasks concerning educational planning, academic affairs and follow-up and evaluation of job performance, the total population believe that District Officers have quite minor roles. But the District Officers believe that they have major roles in these areas.

3. The problems and obstacles encountered District Officers include : an excess of responsibility or overload of work such that they have very little time to give to elementary education administration; lack of real decentralization; lack of personnel planning which makes the teacher-student ratio difficult to improve; the District Education Section lack of authority to manage its own budget and insufficiency in financial support; lack of evaluative and follow-up criteria; in addition, lack of educational planning, qualifications and enthusiasm required for position, lack of coordination in academic affairs, and lack of teaching aids were also mentioned as problems.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาช่วย
เหลือแนะนำจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราศุลย์ และ อาจารย์ ดร.
ณัฐนิภา คุปรัตน์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ความช่วยเหลือจาก
อาจารย์ ดร. ภิญโญ สาริ อาจารย์ บรรจง ชูสกุลชาติ อาจารย์ ดร. รุ่ง
แก้วแดง อาจารย์ ดร. สนั่นจิตร สุนทรทรัพย์ อาจารย์ อนันต์ แจงกสิบ
และอาจารย์ วีรชาติ ศุภระมุล ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ช่วยปรับปรุงแบบ
สอบถาม และอาจารย์ ดร.อาษา เมฆสวรรค์ รองอธิบดีกรมการปกครอง
อาจารย์ เสมอ นากพงศ์ ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ ที่ได้กรุณาออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจน
জনায়อำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และ หัวหน้าหมวดการศึกษาในภาคใต้ ที่กรุณา
ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการ
ศึกษาประชาบาล และนอกจากนี้ขอขอบพระคุณคณาจารย์และเพื่อน ๆ ที่ให้ความ
ช่วยเหลือ สนับสนุนการศึกษาวิจัยเรื่องนี้จนประสบผลสำเร็จด้วยดี

ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณผู้ใดกล่าวนามมาแล้วทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้
ณ โอกาสนี้ด้วย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อำนวยการ วิชา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิจกรรมประกาศนียบัตร	๘
รายการตารางประกอบ	๗
๑ บทนำ	๑
ภูมิหลังของการวิจัย	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๐
ขอบจำกัดของการวิจัย	๑๑
นิยามที่ใช้ในการวิจัย	๑๑
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการการวิจัย	๑๒
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๒
ลำดับชั้นของการเสนอขอมูล	๑๓
๒ เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๕
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๑๘
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร	๓๐
การบริหารการศึกษา	๓๒
บทบาท	๓๕
การวางแผนงาน	๓๖
การวิจัยสั่งการ	๔๕

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

๒	เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)	
	การบริหารงานบุคคล	๔๗
	การบริหารงานวิชาการ	๖๓
	การบริหารการเงิน	๗๘
	การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘๕
๓	วิธีดำเนินงานวิจัยและการเก็บข้อมูล	๙๑
	ประชากร	๙๑
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๙๓
	การสร้างแบบสอบถาม	๙๓
	การปรับปรุงแบบสอบถาม	๙๕
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๙๗
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๙๘
	สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๘
๔	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๘
	การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชากร	๙๘
	การวิเคราะห์บทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษา ประชาบาล	๑๐๕
	ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารการศึกษาประชาบาล	๑๓๓

สารบัญ (ต่อ)

บท

หน้า

๕	สรุปผลการวิจัย	๑๕๐
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๕๑
	วิธีดำเนินการวิจัย	๑๕๐
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๕๑
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๕๑
	สรุปผลการวิจัย	๑๕๒
	ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยในอนาคต	๑๖๓
	บรรณานุกรม	๑๖๔
	ภาคผนวก	๑๗๔
	ประวัติผู้เขียน	๒๐๔

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	จำนวนประชากรยุคอบแบบสอบถาม	๙๒
๒	แสดงจำนวนขอและลักษณะความสำคัญของแบบสอบถาม ...	๙๖
๓	แสดงจำนวนรอยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน	๙๗
๔	กลุ่มประชากรจำแนกตามวุฒิ	๑๐๐
๕	กลุ่มประชากรจำแนกตามอายุ	๑๐๑
๖	กลุ่มประชากรจำแนกตามอายุราชการ	๑๐๒
๗	กลุ่มประชากรจำแนกตามช่วงเวลาที่ย่างตำแหน่ง	๑๐๔
๘	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการวาง แผนงาน	๑๐๖
๙	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการ วินิจฉัยสั่งการ	๑๑๑
๑๐	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการบริหาร งานบุคคล	๑๑๕
๑๑	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการบริหาร งานวิชาการ	๑๒๑
๑๒	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการบริหาร การเงิน	๑๒๕
๑๓	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน	๑๒๘

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

๑๔	แสดงรายละเอียดจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามคานการวาง แผนงาน ๑๘๗	๑๘๗
๑๕	แสดงรายละเอียดจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามคานวินิจฉัยสั่งการ... .. ๑๘๘	๑๘๘
๑๖	แสดงรายละเอียดจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามคานการบริหาร งานบุคคล ๑๘๘	๑๘๘
๑๗	แสดงรายละเอียดจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามคานการบริหาร งานวิชาการ ๒๐๑	๒๐๑
๑๘	แสดงรายละเอียดจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามคานการบริหาร การเงิน ๒๐๒	๒๐๒
๑๙	แสดงรายละเอียดจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามคานการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ๒๐๓	๒๐๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย